

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3267/2024. (VII. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kvk.I.39.132/2024/7. számú végzése és a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 174. §, 189. §, 191. § és 197. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A személyesen eljáró indítványozó (a továbbiakban: indítványozó) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a, továbbá 26. § (1) bekezdése és a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 233. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszában az indítványozó a Kúria Kvk.I.39.132/2024/7. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Az indítványozó kérte továbbá, hogy az Alkotmánybíróság a bírói döntés felülvizsgálatára irányuló eljárása során vizsgálja meg a Ve. 174. §, 189. §, 191. § és 197. §-ai Alaptörvénnyel való összhangját, azok megfogalmazásának pontosságát.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege szerint 2024. június 9-én Nagytarcsa 004. számú szavazókörében megtartott polgármester-választáson egy választópolgár észlelte, hogy az egyik szavazóurna sérült, a lezárására szolgáló fül letörött, ezáltal a szavazóurna fedele felnyithatóvá vált. A szavazatszámoló bizottság (a továbbiakban: SZSZB) a rendkívüli eseményről jegyzőkönyvet vett fel. A zárófedél címkével történő leragasztását követően az urnát ismételten szabályszerű felhasználásra alkalmassá nyilvánították. A sérült urnában lévő szavazólapokat a számláláskor összeöntötték, és összekeverték a többi szavazóurna tartalmával, és a szavazatokat így számolták össze.
- [3] A szavazást követően állampolgári érdeklődésre a Helyi Választási Iroda vezetője azt a tájékoztatást adta, hogy az SZSZB saját hatáskörében intézkedett a probléma elhárításáról, amelyről felvett jegyzőkönyv megismerésére a lehetősége biztosított. A jelenlévő SZSZB jegyzőkönyvvezető kérdésre nem tudta megmondani, hogy a problémát mikor fedezték fel, azonban előadta, hogy 19 óráig a fül biztosan a helyén volt, mivel körbe volt fűzve nemzeti színű szalaggal és az SZSZB tagjai által aláírt és lepecsételt etikettcímke is biztosította annak helyén maradását. Arról is beszámolt, hogy az esemény észlelésekor az urnát azonnal félrehúzta, az a szavazás végéig a felügyelete alatt állt és új urna került beállításra. A Nagytarcsai Helyi Választási Bizottság (a továbbiakban: HVB) 52/2024. (06.10.) számú határozatával megállapította a polgármester-választás eredményét.
- [4] A bírósági eljárást kezdeményező kérelmező polgármesterjelölt (a továbbiakban: kérelmező) a HVB határozat ellen fellebbezést nyújtott be. A Pest Vármegyei Területi Választási Bizottság (a továbbiakban: TVB) 221/2024. (06.13.) határozatában az elsőfokú határozatot helybenhagyta.
- [5] A kérelmező bírósági felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. A Kúria Kvk.I.39.132/2024/7. számú végzésével a TVB határozatát megváltoztatta, a 2024. évi polgármester-választás eredményének megállapítását a HVB határozatára is kiterjedően megsemmisítette. Végzésével a Kúria elrendelte a Nagytarcsa 004. számú szavazókörében a 2024. évi polgármester-választásra vonatkozó szavazás megismétlését, mely ismételt szavazást 2024. július 7. napjára tűzte ki. Döntésében a Kúria megállapította, hogy a tényállás számos ellentmondást tartalmaz: a közreműködő személyek eltérő nyilatkozata, az SZSZB tagjai és a jegyzőkönyvvezető különböző, egymással nem koherens tartalmú nyilatkozata. Ezek alapján a Kúria szerint nem kellően tisztázottak a szavazóurnát lezáró fül sérülésének, az urna szavazásból való kivonásának, illetve a sérült szavazóurnába történő szavazólap elhelyezésének körülményei. A TVB határozata az ellentmondásokat nem tárta fel. A Kúria álláspontja szerint az ügyben észlelt ellentmondások fennállta mellett nem lehet megállapítani a Ve. 174. § (1), (2), (3) és (5) bekezdésében foglalt követelmények megvalósulását.
- [6] A Kúria megállapította a TVB és a HVB határozata jogsértő voltát a 004. szavazóköri eredmények megállapítása esetén. A határozatok megsértették a Ve. több rendelkezését, és a Ve. hatálya alá tartozó valamennyi választási típusra és a választási folyamat egészére – így a választás tisztasága szempontjából egyébként kiemelt jelentő-

séggel bíró szavazás és szavazatszámlálás mozzanataira – kiterjedő választások tisztasága törvényi alapelvét (Ve. 2. § (1) bekezdés a) pontja). Sérült ugyanis a Kúria szerint a választások tisztaságára vonatkozó alapelv azzal, hogy a nem lezárt szavazóurnában gyűjtött szavazólapokat az SZSZB nem nyilvánította érvénytelennek, hanem az érvényes szavazatok közé keverve számolta össze a szavazatokat, és így állapította meg a végeredményt.

- [7] 1.2. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő az Abtv. 27. §-a, illetve 26. § (1) bekezdése szerinti – további négy magánszemély indítványozó beadványával, a személyes adatoktól eltekintve szó szerint megegyező – alkotmányjogi panaszát. Az indítványozó meglátása szerint a döntés az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésébe ütközik, továbbá a Kúria döntése sérti az Alaptörvény XXIII. cikkének (1) bekezdésében biztosított jogát is. Az indítványozó kérte a Ve. 174. §, 189. §, 191. § és 197. §-nak megfogalmazása kellő pontosságának vizsgálatát is.
- [8] Az indítványozó érintettségét, illetve Alaptörvényben biztosított joga sérelmét, mint választópolgár, a szabad választáshoz fűződő alapjoga döntés általi megsértésében látta. A Kúria döntése az indítványozó szerint olyan abszurd helyzetet teremt, hogy az érintett választókörben ugyanazon urnában lévő szavazatok egy része érvényes, míg másik része érvénytelen. A Kúria döntésével a megválasztott képviselő-testület legitimitása megkérdőjelezhetővé, a választás eredménye támadhatóvá válik, amely jogbizonytalanságot okoz. Megjegyezte az indítványozó azt is, hogy a Kúria szavazás megismétlésére irányuló döntése következtében torzulhat a választás eredménye is, mert a megismételt választás időpontja a nyári szabadságok idejére esik, így a választópolgárok részvétele bizonytalan.
- [9] Az indítványozó szerint az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kell, hogy a Kúria az alkalmazott jogszabály értelmezése során mennyiben juttatta érvényre a választáshoz való jogból eredő követelményeket. Meglátása szerint a Kúria döntésének alaptörvény-ellenességét az adja, hogy a Kúria az általa alkalmazandónak ítélt jogszabály értelmezése során megsértette az indítványozó választáshoz való jogát.
- [10] A Ve. 174. §, 189. §, 191. § és 197. §-a – az alkotmányjogi panaszban előadottak alapján – nincs összhangban az Alaptörvénnyel. Nézete szerint a Ve. támadott rendelkezései nem kellően pontos megfogalmazást tartalmaznak arra, hogy érvényteleníteni kellene az egyébként érvényes szavazólapokat, ha az azokat tartalmazó szavazóurnát az SZSZB sérültnek találja.
- [11] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Ügyrendben meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26-27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29-31. § szerinti feltételeket. Az Abtv. 56. § (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a tartalma szerint bírálta el.
- [12] 2.1. Az indítványozó a Kúria 2024. június 20. napján közzétett döntésével szembeni alkotmányjogi panaszát 2024. június 23. napján, személyesen nyújtotta be a Kúriához. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó az alkotmányjogi panaszt a törvényes határidőn, azaz a támadott végzés kézhezvételétől számított három napon belül terjesztette elő [Ve. 233. § (1) bekezdés].
- [13] 2.2. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerint alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [14] Az Abtv. 27. §-a szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [15] Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt az indítványozó érintettségét vizsgálta. Az Abtv. 52. § (4) bekezdése értelmében az alkotmánybírósági eljárás feltételeinek fennállását az indítványozónak kell igazolnia, így az érintettség vizsgálatát az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz alapján végezte el.
- [16] Az Alkotmánybíróság észlelte, hogy az indítványozó az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló eljárásban félként nem vett részt. Érintettségét az indítványozó kizárólag arra alapozta, hogy Nagytarcsán választásra

jogosult. Ugyanakkor a vizsgált ügyben a Kúria meghatározott, a 004. számú szavazókörben rendelte el a 2024. évi polgármester-választásra vonatkozó szavazás megismétlését. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó nem terjesztett elő igazolást érintettségének fennállására. Az indítványozó nem igazolta, hogy szavazatát ténylegesen a 004. számú szavazókörben adta le, így azt, hogy a Kúria 004. számú szavazókörben a polgármester-választás megismétlésére irányuló döntése az ő Alaptörvényben biztosított jogát sérti. Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a Ve. 233. § (3) bekezdése szerint a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasszal kapcsolatos eljárás során az Abtv. 55. § (3) bekezdése nem alkalmazható, így az ügyben hiánypótlási felhívásnak nem volt helye. Ugyanakkor az érintettség igazolásának hiányában az Alkotmánybíróság érdemi vizsgálatot nem folytathat le {3178/2018. (V. 22.) AB végzés, Indokolás [8]-[10]; 3287/2014. (XI. 11.) AB végzés, Indokolás [12]-[15]}.

- [17] 3. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó érintettségének hiányában az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, ezért azt a befogadhatóság egyéb feltételei vizsgálatának mellőzésével, az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel, az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének c) pontja alapján visszatartotta.

Budapest, 2024. június 27.

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2567/2024.

